

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

“Transfer Day”

of the project

“Innovative Business Transfers in the BSR+” (INBETS+)

IMPLEMENTATION AND EVALUATION REPORT

Prepared by
Vytautas Magnus University
INBETS+ team

November 2021, Vilnius

1. INTRODUCTION

INBETS+ is the extension project that builds on the main tangible results of the regular project INBETS in both quantitative and qualitative terms. The main objective of the INBETS+ project is to strengthen the institutional capacity of existing small and medium-sized business (SME) support organizations for business transfers in the Baltic Sea region this way aiming to facilitate successful business transfers, increase innovation, and secure jobs. One of the main tools to achieve it is individual informational event “Transfer Day”.

2. AIMS AND OBJECTIVES

During the regular project, it became clear that in some countries there is still not enough awareness of the crucial importance of business transfers. In order to raise awareness and help companies to plan their business transfer as early as possible, at least six informational events will be held in the regions. These “Transfer Days” are aimed not only at other companies but also at public administrations and private sector interest groups. In this way, the network and local cooperation on this important topic will be further promoted in a sustainable manner. These information events are organized by a series of presentation and an interactive discussion with the participants. Vytautas Magnus University is one of the organizers of the “Transfer Day” and the aim of this report is to present the event and its results.

3. PARTICIPANTS

The main target groups of the “Transfer Day” were:

- Private companies,
- Small and medium enterprises (SMEs),
- Business support organizations,
- Public administrations,

in the regional area of the implementing partner - Lithuania.

As Vytautas Magnus University is an educational institution, the event was also available for the participation of:

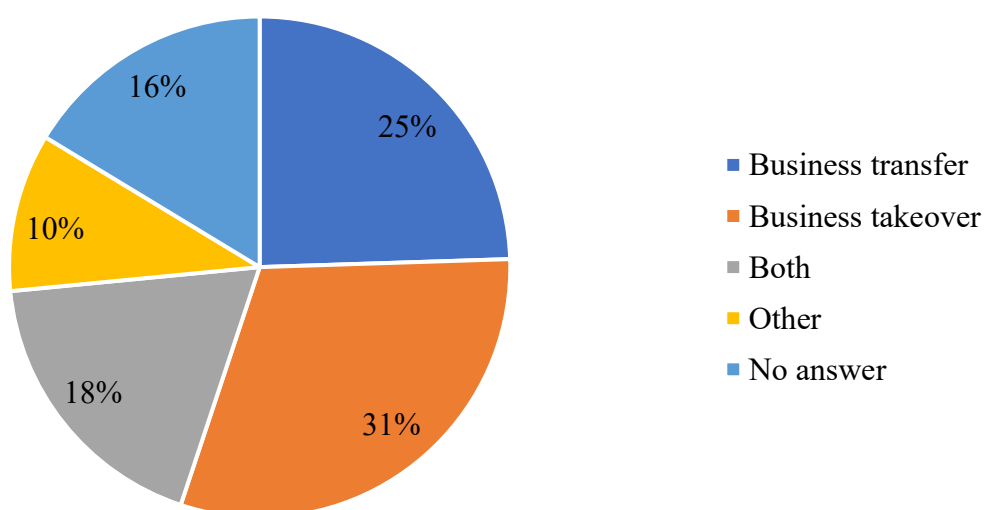
- Students (with basic entrepreneurial knowledge),
- Graduates (from different levels and fields),
- Teachers and lecturers of business management, economics etc.

Since the target group is wide, the registration for the training was carried out using Google Forms, so that it would be widely available for everyone who is interested in participation (Annex 1).

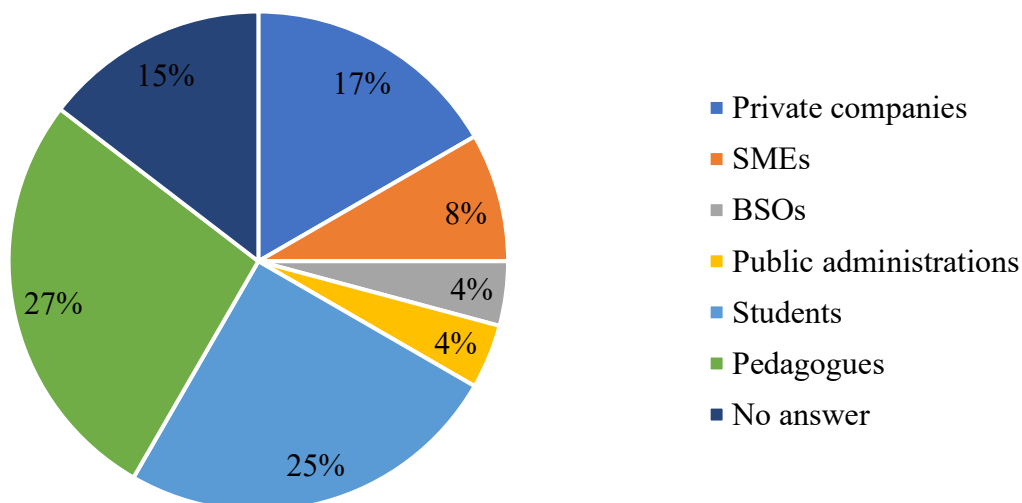
The “Transfer Day” attracted 49 participants in total.

Topic relevant to the participants of the "Transfer Day"

Occupation of "Transfer Day" participants

4. IMPLEMENTATION

The informational event-seminar "Transfer Day" took place remotely on the 10th of November, 2021 via "Zoom" platform and was carried out as follows:

Start	End	Duration	Topic	Lecturer
10:00	10:15	15 min.	Login and registration of the participants	-
10:15	10:30	15 min.	International context of business transfer: Interreg I V B Baltic Sea Region Small and Medium Business Transfer Projects INBETS and INBETS +	Prof. Vytas Navickas, Head of the Project Partner Part, Vytautas Magnus University
10:30	10:45	15 min.	Business transfer / takeover tools on the website www.inbets.eu	Gintarė Pauliukevičienė, Coordinator of the Project Partner Part, Vytautas Magnus University
10:45	11:00	15 min.	Business Transfer: Where Is The Bottom Line?	Inga Juozapavičienė, Director of the Entrepreneurship Department at "Enterprise Lithuania"
11:00	11:30	30 min.	Family business and its transfer in Lithuania: what can our country learn from other countries?	Povilas Bacevičius, Consultant at Lithuanian Innovation Center

11:30	12:30	60 min.	Financial optimization of business transfer	Artūras Kapitanovas, Head and Auditor of the accounting company UAB “Mokesčių ekspertų biuras“
12:30	12:45	15 min.	UAB “Litamilk“ family business transfer / takeover success story	Kotryna Uleckaitė, Head and Owner of UAB “Litamilk“
12:45	13:00	15 min.	UAB “Mantinga“ family business exclusivity and management takeover experience	Mantas Agentas, Head and Owner of UAB “Mantinga“
13:00	14:00	60 min.	Determining the competitiveness of companies and developing strategies	Nerius Jasinavičius, Head and Consultant of business consulting company UAB “TOC Sprendimai“

The event was recorded and the organizers kept both audio and video recording for storage. The screen shots of “Transfer Day” are provided as Annex 2 and the presentations of all the lecturers are provided as Annex 3 of this report.

At the end of the “Transfer Day” Vytautas Magnus University has served digital certificates of attendance (Annex 4) to all the participants who left their contact information and collected a short feedback regarding the event via Google Forms (Annex 5). 26 out of 49 participants filled this form.

The information about the “Transfer Day” was presented on Vytautas Magnus University website and Facebook social media account for the dissemination of the training and its results (examples of dissemination attached to this report as Annex 6).

5. EVALUATION

The evaluation of the participants' satisfaction with the event was carried out by asking the following four questions:

- 1) Did you find the event useful? (mandatory).
100% of participants answered this question in the affirmative.
- 2) Did you learn anything new about business transfer? (mandatory).
100% of participants answered this question in the affirmative.
- 3) What information were you missing? (voluntary).
Most of the participants answered that nothing was missing, some answered that there was a little too much information at once.
- 4) Other voluntary comments.
Most of the participants wrote a thank you and enjoyed practical examples, one of them wrote that “business transfer is a game for participants in a strong and stable economy”.

Annex 1

REGISTRATION FORM of the “Transfer Day”

Registracija į informacinį renginį- seminarą „Verslo perdavimo diena“

2021 m. lapkričio 10 d. (trečiadienį) 10 val. Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademija organizuoja informacinį renginį-seminarą „Verslo perdavimo diena“, kuris vyks „online“ formatu „Zoom“ platformoje.

Renginys visų pirma skirtas smulkių ir vidutinių įmonių atstovams, taip pat visiems kitiems, kuriems profesinėje veikloje yra svarbūs verslumo ugdymo, verslo pokyčių valdymo, racionalaus verslo savininkų pasikeitimo / paveldėjimo, verslo tęstinumo užtikrinimo ir kiti verslo perdavimo aspektai. Seminaro metu bus pristatyta verslo perdavimui / perėmimui aktuali teorinė, teisinė ir praktinė informacija, aptartos šių procesų valdymui naudingos priemonės ir įrankiai, bei bus diskutuojama su žinomais profesionalių pranešimų lektorais.

Visiems dalyviams bus išduodami pažymėjimai, patvirtinantys verslo ir vadybos kompetencijų tobulinimą.

pauliuscenkaite@gmail.com [Perjungti paskyrą](#)

***Privaloma**

El. paštas *

El. pašto adresas

Jūsų vardas, pavardė (nurodykite tiksliai, kadangi ši informacija bus perkelta į dalyvio pažymėjimą): *

Jūsų atsakymas

Jums aktualu: *

☐ Verslo perdavimas

☐ Verslo perėmimas

☐ Kita: _____

Esate: *

☐ SVV darbuotojas

☐ Verslininkas

☐ Dėstytojas

☐ Studentas

☐ Kita: _____

Juridinis asmuo, kurį atstovaujate (jei atstovaujate): *

Jūsų atsakymas

Jūsų tel. nr.: *

Jūsų atsakymas

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

Jūsų tel. nr.: *

Jūsų atsakymas

Informacinį renginį organizuoja:

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETO
ŠVIETIMO
AKADEMIJA

Informacinis renginys organizuojamas pagal tarptautinį Interreg V B Baltijos jūros regiono programos projektą „Inovatyvūs verslo perdavimai Baltijos jūros regione+“ (INBETS+). Daugiau informacijos: <https://inbets.eu/inbets-plus/>

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

INBETS BSR

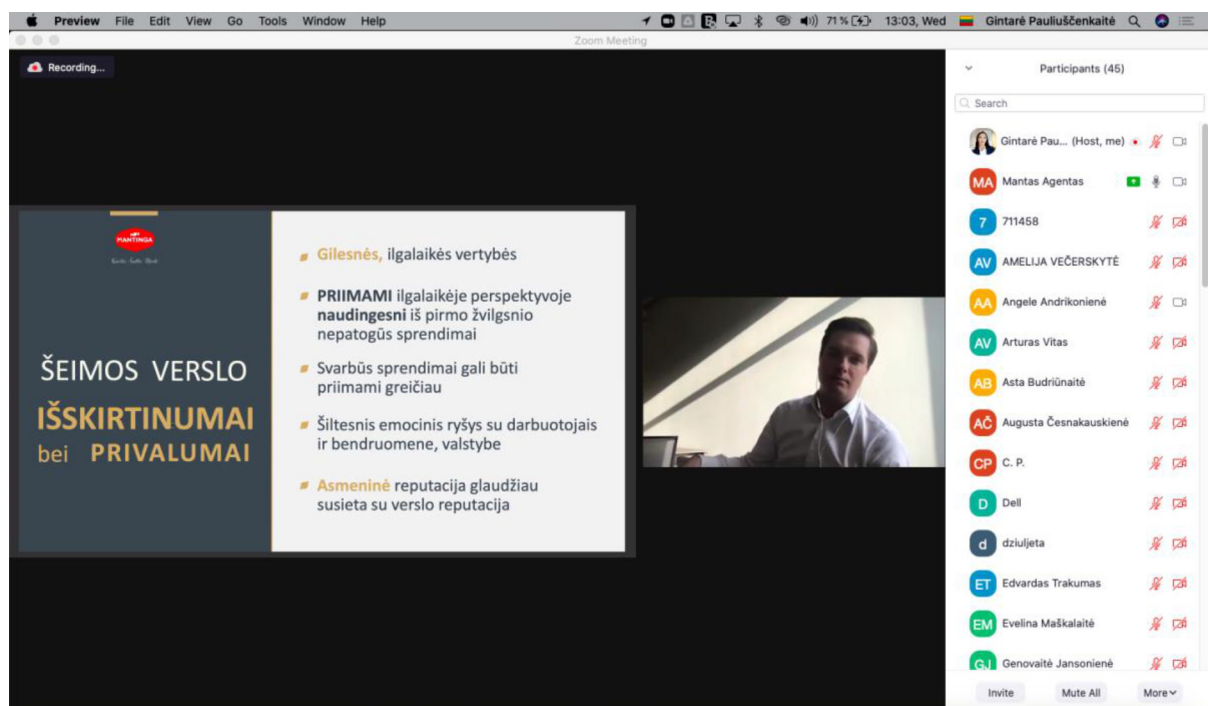
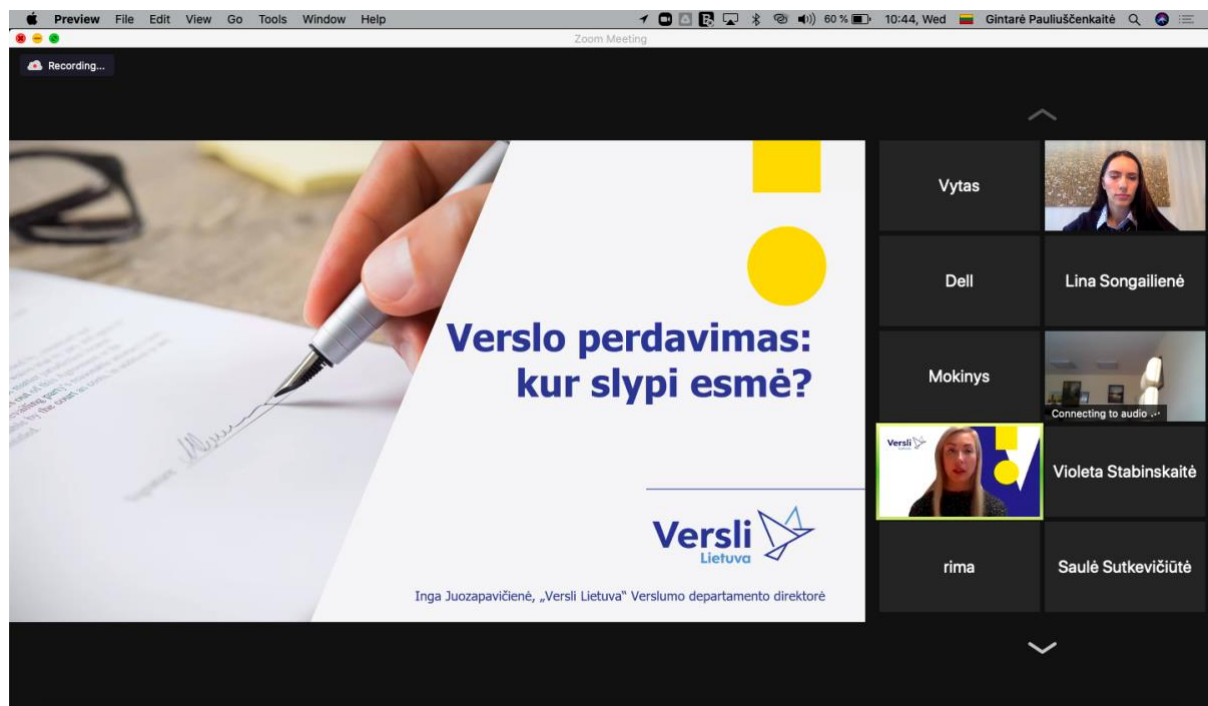
Atsiųsti mano atsakymų kopiją.

Pateikti

Valyti formą

Annex 2

SCREEN SHOTS of the “Transfer Day”

Annex 3

MATERIAL of the “Transfer Day”

Prof. Vytautas Navickas, “International context of business transfer: Interreg I V B Baltic Sea Region Small and Medium Business Transfer Projects INBETS and INBETS +”:

Verslo perdavimo tarptautinis kontekstas:

Interreg V B Baltijos jūros regiono programos
smulkaus ir vidutinio verslo perdavimo projektai
INBETS ir INBETS+

Prof. Vytautas Navickas
Vytauto Didžiojo universiteto
projekto partnerio dalies vadovas

INBETS ir INBETS+

Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Interreg Baltijos jūros regiono programos du projektai:

- „Innovative Business Transfer Models for SMEs in the BSR“ (Inbets BSR), Nr. 051, Trukmė 2017.09-2021.03, 12 Partnerių
- „Innovative business transfers in the BSR +“ (InBets +), Nr. #X016, Trukmė 2021.04-2021.12.31, 11 Partnerių

1

2

INBETS+Partneriai

1. Baltic Sea Academy e.V (Germany,Hamburg) Lead Partner
2. Latvian Chamber of Commerce and Industry (Latvia)
3. Estonian Chamber of Commerce and Industry, ECCI (Estonia)
4. St. Petersburg Foundation for SME (Russia)
5. Association of SMEs support centers of the Kaliningrad region (Russia)
6. Foundation Drivhuset Skaraborg, Stiftelsen Drivhuset (Sweden)
7. IBC International Business College (Denmark)
8. Gdańsk University of Technology, Politechnika Gdańska (Poland)
9. Vytautas Magnus University (Lithuania)
10. Vocational Academy Hamburg, Berufsakademie (Germany)
11. Satakunta University of Applied Sciences (Finland)

3

Verslo perdavimas

Pirkimas-pardavimas
Dovanojimas
Paveldėjimas ir kt.

Verslo perdavimo perdavimo teisinis pagrindas:

- Sutartis
- Administracinis aktais
- Teismo sprendimas

Esmė - verslo tapatumas

Problema

SVJ savininkai dėl didelio įsitraukimo į verslo reikalus, neskiria deramo dėmesio įmonės veiklos testinimo/įpėdinystės planavimo klausimams. Įmonės rizikuoja prarasti rinkas, darbo vietas, kai savininkas išeis į pensiją arba dar anksčiau kai savininkas neįstengs laiku ir tinkamai reaguoti į makro ir mikro pokyčius rinkoje ar išties fizinė negalia. Šeimos nuosavybės/verslo perspektyvos bus neapibrėžtos ir sumažės turto vertė. Valstybė neteks mokesčių ir jai padidės socialinė našta dėl darbo išmokų padidėjimo.

Esamos įmonės tolesnis naudojimas yra alternatyvus būdas pradėti verslą. Dažnai tai yra naudingiau nei pradėti nuo nulio. Kiekvienais metais ES apie 450 000 įmonių ir daugiau nei du milijonai darbuotojų perduodami naujiems savininkams. Tačiau iki trečdalis šių pervedimų gali nepavykti. Europos Komisija mano, kad taip pat svarbu remti perkėlimus, kaip ir naujų įmonių veiklą, nes jos yra vienodai svarbios ES ekonomikai.

Daugelyje ES šalių naujų įmonių, ypač startuolių augimo skatinimas buvo politinis prioritetas.

Tačiau verslo perdavimui nebuvo skiriama pakankamai dėmesio ir jis paprastai nėra įtrauktas į finansavimo programas, nors jų ekonominė ir socialinė nauda dažnai netgi vertingesnė už pradedančiųjų verslų, nes veikiančios įmonės jau turi būtinius ūkinės veiklos komponentus: išteklius, technologijas ir rinkas.

Efektyvus verslo perdavimas senstant dabartinėms savinininkams ir mažėjant jaunų verslininkų skaičiui, pastaruosiu metu tampa itin aktualiu politiniu klausimu.

Baltijos jūros regione (BJR), vis daugiau savinininkų išeina į pensiją neperduodami verslo kitai kartai. Priežastys įvairios, bet dažnai dėl netinkamo verslo perdavimo proceso valdymo.

7

Dėmesys verslo perdavimo temai BJR nevienodas

Nors pradinę verslo paramos organizacijų parama verslo perdavimui jau teikiama Vokietijoje, Švedijoje ir Suomijoje. Kitos BJR šalys tai daro fragmentiškai.

Lietuvoje VŠĮ Versli Lietuva šios temos svarbą supranta ir daro teisingus žingsnius, bet resursai jai turėtų būti numatyti didesni, tada bus didesnis ir taikomų paramos priemonių arsenalas.

ES vertinimu per 10 metų pasikeis priklausomai nuo šalies nuo 25 iki 40 proc. SVV savininkų. Lietuvoje tai būtų nuo 1,8 iki 2,8 tūkst. SVV įmonių kasmet.

8

Barriers to business transfers

The main barriers to successful business transfers relate to planning and management. They include

- awareness-raising for better planning and preparation
- quality of support and advisory services
- quality standards related to the functioning of online markets and their inter-connectivity
- taxation (especially retirement tax relief, re-investment tax relief, sale to employees' tax relief, and double taxation of cross-border inheritances)
- a lack of evidence and the need to harmonise data collection for better policy making

https://ec.europa.eu/growth/smes/supporting-entrepreneurs/in/transfers-businesses_en

Examples of projects/initiatives focused on improving business transfers

Tarp 7 projektų kaip pavyzdinis nurodomas INBETS.eu

9

10

INBETS projekto tikslas – išnagrinėti, toliau plėtoti ir sukurti inovatyvius ir pritaikomus modelius bei priemones, palengvinančius SVĮ verslo perdavimą, padaryti juos plačiai prieinamus ir įdiegti įmonėse, verslo paramos organizacijose, mokslo ir studijų institucijose.

INBETS+ projekto tikslai: politinės paramos inovatyvaus verslo perdavimo programas, kuriose ypatingas dėmesys skiriamas jaunų verslininkų skaičiaus didinimui teikiant informaciją ir mokymus, verslumo skatinimui ir prieinamumo užtikrinimui aiškiai nepakankamai atstovaujamosioms galimų įpėdinių tikslinėms grupėms, t.y. moterims, įmonių darbo jėgai, emigrantams ir pan. Politikos krypčių, užtikrinančių pakankamą finansinę paramą, mokesčių lengvatas ir viešųjų garantijų suteikimą, verslo perdavimo procesams nustatymas. Stipinti tarptautinį bendradarbiavimą įvairiais lygmenimis, pradedant vietiniu, regioniniu ir daugiašaliu bendradarbiavimu, skatinant verslo perdavimo proceso integraciją.

INBETS Rezultatai

1. Sukurti ir aprobuoti 6 verslo perdavimo modeliai
 - 1.1. Šeimos verslo perdavimas šeimos nariams.
 - 1.2. Verslo perdavimas verslininkams ne šeimos nariams.
 - 1.3. Verslo perdavimas įmonės vadovybei.
 - 1.4. Verslo perdavimas darbuotojų kooperatyvui.
 - 1.5. Verslo perdavimas kitai įmonei.
 - 1.6. Verslo perdavimas miltia forma.
2. Sukurtos ir pritaikytos verslumo ugdymo kompetencijų priemonės (VDU lyderystė)
 - 2.1. Specializuoti 550 val. trukmės verslumo kompetencijų ugdymo moduliai integruojant juose verslo perdavimo komponentes.
 - 2.2. 18 val trukmės verslo perdavimo konsultantų/mentorų (Train the Trainers) programa
 - 2.3. Verslo perėmėjų/įpėdinių kompetencijų ugdymo 18 val. programa
3. Kiti rezultatai bus pristatyti Gintarės pranešime.

Apibendrinimas

„Pasiruošimas verslo perdavimui nėra kelių dienų darbas – tinkamai suplanuotas ir įgyvendintas verslo perdavimo procesas gali užtrukti 3-5 metus. Juk norint paruošti verslą pardavimui ar perleidimui, būtina tinkamai sutvarkyti ir paruošti ne tik dokumentus ir administracinę dalį, bet ir verslo procesus. Jei potencialiam verslo perėmėjui trūksta reikiamų kompetencijų, tikslinga susidaryti mokymo ir ugdymo planą, rasti abiem pusėms tinkamą verslo perdavimo formą, perduoti sukauptą patirtį, know-how, kontaktus ir pan.“, – A. Zabotka.

13

Padėka

1. LEU+VDU kaip projekto Partneriai už sudarytas geras sąlygas dirbti. Universiteto personalui geranoriškumą. VRM už dalykišką priežiūrą ir remimą.
2. Pagrindinei Projekto vykdymo komandai Gintarei, Džiulijetai, Jolantai, Audriui už pasaukojamą gerą darbą.
3. Puikiems lektoriams Nerui, Artūrai, Kastyčiui, Tomui, Sergėjui ir Kęstučiui bei naujiems lektoriams talkinančioms šiandien Ingai, Kotrynai, Mantui ir Povilui.
4. Auditoriams už profesionalumą.

14

Ačiū

15

Inga Juozapavičienė, “Business Transfer: Where Is The Bottom Line?”:

Verslo perdavimas: kur slypi esmė?

Versli Lietuva

Inga Juozapavičienė, „Versli Lietuva“ Verslumo departamento direktorė

Kaip gyvename?

76% lietuvių nori, bet tik 33% puikiai savo verslumo įgūdžius

43,8% nuo visų ankstyvosios stažijos verslų – „iš gulimybės“ kurti verslą

Verslumo įgūdžiai, verslo vystymo, vadybos, finansų, vadybos, elgetos kompetencijos, jaunųjų praktinio verslumo įgūdžiai

Regioninės verslumo problemos

Kas laukia netolimoje ateityje?

Auginti rinkos dominavimą ir asmeninę reputaciją

Vis daugiau verslininkų tampa patirties (mokytojų) dėstytojaus laukia

Verslo perdavimas vis svarbesnis politinės klausimas

Pasiruošimas verslo perdavimui (ne tik verslo perdavimui)

Vadybos įgūdžiai

Reitingai:

- Pagal EBPO, 22% verslo vadovų turi silpnus vadybos įgūdžius
- Vadybos ir organizacijos vystymo įgūdžių atitikimas verslo poreikiams – 38 vietoje (IMD 2020)

Įmonių valdymas

Tarp Lietuvos SVV įmonių vyrauja koncentruota akcininkų struktūra, kurioje dominuoja vienas kontroliuojantis akcininkas ar šeima (Baltijos korporatyvinio valdymo institutas)

- Valdymo nesėkmių rizika
- Įtaka darbuotojų motyvacijai – ribota intraprenerystė

(!) Pasitikėjimas

Mažina verslo
riziką –
nuspėjama ir
ilgalaikė
pespektiva

Mažina grėžto
reglamentavimo
porciją

Mažina
sandorių kastes

Daro teigiamą
įtaką įmonių
valdymui

Verslumo
ugdymas

Verslo
kompetencijų
ugdymas

Verslo
diagnostika

Mentorystė

Su „Versli Lietuva“
verslui lengviau,
greičiau ir
paprasciau!

Povilas Bacevičius, “Family business and its transfer in Lithuania: what can our country learn from other countries?”:

1

2

3

4

5

6

Pasirengimas verslo perdavimui

- Psichologiniai ir emociniai trūkštai:
 - Rolė šeimoje, mirtis;
- Proceso kompleksitumas:
 - Įvyksta kartą per gyvenimą – žinių trūkumas;
- Teisiniai aspektai:
 - Įmonių teisė, mokesčiai, administraciniai formalumai;
- Žinių perdavimas:
 - Sunki perduoti žinias, rūšinis, praktikas

7

Su perėmėju susiję iššūkiai

- Kompetencijų trūkumas:
 - Praktinės žinios;
- Nėra verslo perėmėjo:
 - Nėra sukurti savo verslą, įmonės veiklos sritis nėra patraukli, įmonė įsikūrusi mažame mieste;
- Per daug potencialių verslo perėmėjų:
 - Keli potencialūs perėmėjai, todėl kyla sunkumai pasirinkti;
- Sprendimas parduoti įmonę trečiosioms šalims:
 - Sėkmingai turi likti būti perduoti atitiktis kartoms – kas jįgi nėra linkimo kandidato?

8

Įmonės parengimas perdavimui

- Ne tik savininkas, potencialūs perėmėjai, tačiau ir įmonės darbuotojai;
 - Akcininkai, kurie nėra šeimos nariai
- Perdavimas gali sukelti nestabiliumą ir nežinomybę;
- Įmonės darbuotojai gali palengvinti perdavimą

9

Verslo perdavimui paskatinti reikalingos ekosistemos sukūrimas

10

Bendradarbiavimas

- Suinteresuotų šalių identifikavimas;
- Papildomumas (viešojo sektoriaus rolė)
- Ekonomikos ministerija (EIMIN);
- Mokslas / tyrėjai / ekspertai
- Žiniasklaida

11

Verslo perdavimas nuo A iki Z

- Sąmoningumo didinimas;
- Specifinė parama (teisė, finansai ir pan.);
- Verslo perėmėjo / pirkėjo suradimas;
- Verslo perdavimo finansavimas
- Verslo perdavimui palanki fiskalinė / teisinė aplinka

12

Sistema orientuota į verslą

- Biurokratijos mažinimas;
- Paprastumas;
- Nuolatinis santykis su verslu
- Gerosios praktikos

13

Įvairūs verslo perdavimo tipai (šeimos narys / darbuotojas / trečioji šalis)

- Aplinkos stebėjimas;
- Prioritetų koregavimas;
- Apvairinti įvairių tipų verslo perdavimus

14

Universalių sprendimų nėra

- Šaliai / regionui / verslo sektoriui būdingos tendencijos;
- Gerosios kitų valstybių praktikos;
- Negalima akiai kopijuoti kitų;
- Roma nebuvo pastatyta per dieną... tačiau „in the long run we are all dead“ U. M. Karynės!

15

Gerosios praktikos iš ES valstybių

16

Šeimos verslų darbo grupė (Ekonomikos ministerija/Suomija)

- Apėmė politikos kūrėjus / akademikus / šeimos verslus / verslo organizacijas;
- Identifikavo pagrindines problemas:
 - Kas yra šeimos verslas?
 - Statistika / informacija apie šeimos verslus;
 - ...
- Pasiūlė veiksmus:
 - Pasiūlė Suomijos statistikos departamentui rinkti informaciją apie šeimos verslus;
 - Pasiūlė finansines priemones skatinti šeimos verslų perdavimą;
 - Pasiūlė mokesčines lengvatas;
 - Pasiūlė sukurti edukacines programas šeimos verslams;
 - ...

17

Iniciatyva informuoti apie verslo perdavimą (Ekonomikos ministerija/Nyderlandai)

- Verslai išnyksta, nes neturi verslo perdavimo plano / Senėja Nyderlandų visuomenė;
- Leidinys „Perdavimo paketas“ - informacinis leidinys apie verslo perdavimą:
 - Kokių paruošiamų veiksmų reikia imtis pasiegti perduoti verslą?
 - Kokie yra nekalavimai verslo perdavimu?
 - Kur kreiptis paramos?
 - ...
- Siunčiama verslų savininkams, kurie sulaukia 55 metų;
- Prieinama internete;
- Dalinama per įvairius renginius

18

Pasirengimo perdavimui / paveldėjimui įvertinimas (Belgija / Nyderlandai)

- Internetinis portalas (Verslo perdavimo apžvalga / sėkmingo verslo perdavimo faktoriai / testai);
- 10 sėkmes faktorių ir 50 klausimų (taip arba ne):
 - Dabartinio verslo savininkas / vadovas randą naują vaidmenį;
 - Santykių tarp dabartinio savininko ir potencialaus perėmėjo;
 - Santykiai šeimoje;
 - Asmenybių apsimatymas;
 - Kaip yra vaidomas šeimos verslas;
- Gautas atsakymas = 10 faktorių su atsakymu **pasiruošta** arba **nepasiruošta**

19

Mokymai dabartiniam verslo lyderiams (Amatų ir smulkaus verslo rūmai / Slovėnija)

- Mokymai siekiant supažindinti su verslo perdavimu / paveldėjimu ir paskatinti šį procesą:
 - Seminariai;
 - Paskaitos;
 - Pažintiniai vizitai;
- Mokymų temos:
 - Mokesčiai verslo perdavimo regulavimas;
 - Tėstinis verslo perdavimo regulavimas;
 - Problemos, susijusios su verslo perdavimu, sprendimas;

20

Mentorystės veiklos potencialiems verslo perėmėjams (Suomijos šeimos verslų asociacija)

- Mokymai skirti verslo perėmėjams:
 - Supažindinti su „šeimos verslo logika“;
 - Kaip valdyti verslą;
 - Kaip apvoti iššūkus, susijusius su šeimos verslu;
- Mokymai buvo paremti:
 - Genų praktikų dalinimusi;
 - Tinkamais;
 - Mokymais vieni iš kitų;
- Mokymai vyko ir Ispanijoje:
 - Ekspertų paskaitos, dirbtuvės, atvejų analizė;
 - Genų praktikų perėmimas;
 - Tinkamais;

21

Finansinė parama pasirengti verslo perdavimui (Valensijos regiono vyriausybės ekonomikos ir užimtumo departamentas)

- Dotacijos (2006 m. – 300 000 eurų / 2007 m. – 400 000 eurų);
- Finansuojama iš regiono biudžeto (nebuvo ES finansinės paramos);
- Kriterijai:
 - MV;
 - Šeimos verslas;
- Finansuojamos veiklos:
 - Konsultacinės veiklos;
 - Įmonės vertinimas;
 - Dokumentų parngimas;
 - ...

22

Finansinių sąlygų užtikrinimas (EBPO)

- EBPO – specifinės paskolų programos verslo perėmėjams (plėtos bankai, viešosios finansinės institucijos):
 - Suomija;
 - Prancūzija;
 - Danija;

23

Mokestinės paskatos (EBPO)

- Kai kurios OECD šalys yra įvedusios su verslo perdavimu susijusias **mokestines lengvatas**:
 - Vokietija** – atleidžiama nuo paveldėjimo mokesčių jei teisių perėmėjas užtikrina, kad verslas ir toliau gyvuos ir išlaikys darbo vietas;
 - Vengrija** – priklausomai nuo darbuotojų skaičiaus ir įmonės pajamų (MV) turto paveldėtojas yra atleistas nuo tam tikrų paveldėjimo mokesčių;
 - Italija** – leidžiama nenaudoti paveldėjimo mokesčio, jei veikla yra vykdoma penkerius metus po verslo perdavimo

24

Artūras Kapitanovas,
“Financial optimization of business transfer”:

<p>FINANSINIS VERSLO PERDAVIMO OPTIMIZAVIMAS</p> <div data-bbox="252 629 659 757"> <p>Artūras Kapitanovas</p> <p>2021-11-10</p> </div> <div data-bbox="263 790 730 835"> </div>	<p>MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 68 STR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeigu kitaip nenustatyta šiame straipsnyje ar atitinkamo mokesčio įstatyme, mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos. • Tikrinti įmonės gali pradedant 2018 metus, o po Naujųjų metų nuo 2019 metų. <div data-bbox="866 790 1334 835"> </div>
<p>MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 68 STR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas, bet ne daugiau kaip už einamuosius ir penkerius praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, galima šiais atvejais: • 1) kai apskaičiuojamas ar perskaičiuojamas gyventojų pajamų mokestis (išskyrus fizinio asmens mokamo pajamų mokesčio nuo pajamų iš individualios veiklos dalį); • Gyventoją gali tikrinti nuo 2016 metų (nuo 2022 m. – 2017 metų) <div data-bbox="263 1254 730 1299"> </div>	<p>MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 68 STR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2) kai mokesčių administratorius apskaičiuoja ar perskaičiuoja mokesčių mokėtojo, neatitinkančio minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų, mokesčius; • 3) kai, remiantis šio įstatymo 61¹ straipsniu, mokesčių administratorius mokesčius apskaičiuoja ar perskaičiuoja pagal automatinę informacijos mainų pagrindū gautą informaciją; • 4) kai mokestis apskaičiuojamas ar perskaičiuojamas taikant LR PMĮ 40 straipsnio 2 dalį, taip pat tikrinant PMĮ 5 straipsnio 7 dalies ir 46¹ straipsnio taikymo pagrindumą. Šiuo atveju apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas galima tik tiek, kiek tai susiję su šiame punkte nurodytą aplinkybę; <div data-bbox="866 1254 1334 1299"> </div>
<p>MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 68 STR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5) kai siekiama įrodyti skolų beviltiškumą ir pastangas susigrąžinti šias skolas pagal PVM įstatymo 89¹ straipsnį, LR GPMĮ 18 straipsnį, PMĮ 25 straipsnį. Šiuo atveju apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas galima tik tiek, kiek tai susiję su šiame punkte nurodytą aplinkybę; • 7) kai pagal PVM įstatymo VIII skyriaus nuostatas daroma ilgalaikio turto, kuris nėra nekilnojamasis turtas, atskaita. Šiuo atveju apskaičiuoti ar perskaičiuoti mokesčių už ilgesnį negu šio straipsnio 1 dalyje numatytas terminas galima tik tiek, kiek tai susiję su šiame punkte nurodytą aplinkybę. <div data-bbox="263 1718 730 1762"> </div>	<p>MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 68 STR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atskirais atvejais gali tikrinti ir už 10 metų: • Dėl PVM; • Dėl iš užsienio gaunamos informacijos; • Dėl baudžiamųjų bylų; <div data-bbox="866 1718 1334 1762"> </div>

MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO 104' STR.

- Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti, kad būtų įvykdyta nedeklaruota mokestinė prievolė, centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka turi teisę savo sprendimu nustatyti mokesčių mokėtojų mokestinę prievolę, jeigu mokesčių mokėtojas atitinkamo mokesčio įstatymo nustatyta tvarka laiku nepateikia atitinkamo mokesčio deklaracijos. Mokestinės prievolės dydis nustatomas pagal ankstesnių mokesčių mokėtojo pateiktų to mokesčio deklaracijų duomenis ir (arba) kitą mokesčių administratoriui šio ir kitų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka šio mokesčių mokėtojo ir trečiųjų asmenų pateiktą informaciją.

CIVILINIS KODEKSAS

- Jeigu paskolos suma **viršija tris tūkstančius eurų** ir šis sandoris yra vykdomas grynaisiais pinigais, paskolos sutartis turi būti notarinės formos.

CIVILINIS KODEKSAS

- uždarųjų akcinių bendrovių akcijų pirkimo–pardavimo sutartys, kai **parduodama 25 procentai ar daugiau** uždarosios akcinės bendrovės akcijų arba akcijų pardavimo kaina yra **didesnė kaip keturiolika tūkstančių penki šimtai eurų**, išskyrus atvejus, kai akcininkų asmeninės vertybinių popierių sąskaitos tvarkomos vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;

AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO 60 STR.

- 3. Dividendas gali būti skiriamas už finansinius metus ar trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Neapsimokestina:**
- dėl įstatinio kapitalo didinimo akcininkams proporcingai jų turimų akcijų skaičiui nemokamai išduotas akcijas arba anksčiau išleistų akcijų nominalios vertės padidinimo suma, taip pat pajaus vertės ar dalies padidinimo suma dėl pagrindinio kapitalo didinimo pajininkams ir nariams proporcingai jų turimai pajų vertei ar daliai, taip pat mažinant vieneto įstatinį kapitalą gaunamas lėšas (jų dalį) ir (arba) turtą (jo dalį), tenkančius įstatinio kapitalo, sudaryto iš vieneto dalyvių įnašų, sumažinimo daliai;

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Neapsimokestina:**
- tarp PMĮ 41 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytų vieneto PMĮ 41 straipsnio 2 dalyje nustatytais **reorganizavimo ar perleidimo atvejais** vykdomų operacijų metu susidariusį turto vertės skirtumą, kai gaunamos akcijos (dalys, pajai) vieneto dalyvių turimas šio vieneto akcijas (dalis, pajus) mainais keičiant į kito vieneto akcijas (dalis, pajus), išskyrus akcijų kainų skirtumo apmokėjimą pinigais;
- tarp PMĮ 41 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytų vieneto PMĮ 41 straipsnio 2 dalyje nustatytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais vykdomų operacijų metu susidariusį turto vertės skirtumą, kai gaunamos akcijos (dalys, pajai) vieneto dalyvių turimas šio vieneto akcijas (dalis, pajus) mainais keičiant į kito vieneto akcijas (dalis, pajus), išskyrus akcijų kainų skirtumo apmokėjimą pinigais.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Fizinis asmuo turi UAB „A“ 100 proc. akcijų, kurias įsigijo 2001 metais už 5 000 Eur.
- 2020 metais buvo atliktas UAB „A“ akcijų vertinimas, kur pagal turto vertintojus nustatyta 50 000 Eur akcijų vertė.
- 2021 metais fizinis asmuo savo UAB „A“ akcijas, kurių vertė 50 000 Eur, kaip turinį įnešė į UAB „B“ ir gavo šios įmonės akcijų.
- Mokesčiai - kada ir kiek;

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

Pajamos natūra – neatlygintai, mainais arba lengvatinė kaina (konkrečiam gyventojui dėl tam tikrų interesų ar sandorių įtakos nustatyta mažesne negu tikroji rinkos kaina) gautas nuosavybės arba naudoti (neįgyjant nuosavybės teisės) turtas arba gautos paslaugos, taip pat kita gauta nauda (jei naudos davėjas turėjo tikslą naudą duoti konkrečiam asmeniui), kai gauto turto, paslaugų ar kitos naudos ekvivalentas pinigine išraiška pagal šio įstatymo nuostatas būtų priskiriamas pajamoms.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

Tikroji rinkos kaina – suma, už kurią gali būti apsieista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaitytas nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio įsipareigojimas.

- Automobiliai;
- Butai, namai;
- Prabangos prekės.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

Pajamų mokesčio tarifai

Metinė pajamų ne iš darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių (išskyrus individualios veiklos pajamas, pajamas iš paskirstytojo pelno, tantjemas ar atlygi už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete, mokamą vietoj tantjemų arba kartu su tantjemomis, iš asmens, susijusio su gyventojų darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, gautas pajamas pagal autorines sutartis, taip pat mažųjų bendrijų vadovų, kurie pagal Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymą nėra tų mažųjų bendrijų nariai, pagal civilinę (paslaugų) sutartį už vadovavimo veiklą gautas pajamas) dalis, **viršijanti 120 VDU dydžio sumą**, taikomą apdraustųjų asmenų einamųjų metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti, apmokestinama taikant **20 procentų pajamų mokesčio tarifą**.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

2021 metais – VDU 1 352,7 EUR (planuojama)

- Jei už akcijas gyventojas gavo 200 000 Eur pelno, tai jo apmokestinimas:
 - 162 324 Eur apmokestins 15 proc. GPM (24 348,6 Eur)
 - 37 676 Eur apmokestins 20 proc. GPM (7 535,2 Eur)
 - Iš viso – 31 883,8 Eur
- Jei akcijos įgytos santuokoje, tai kiekvienas sutuoktinis deklaruos atskirai po 100 000 Eur ir apmokestins, taikant 15 proc. GPM tarifą ir bendra GPM suma bus 30 000 Eur, t.y. 1 883,8 Eur mažiau

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

2022 metais – VDU 1 504,1 EUR

- Jei už akcijas gyventojas gavo 200 000 Eur pelno, tai jo apmokestinimas:
 - 180 492 Eur apmokestins 15 proc. GPM (27 073,8 Eur)
 - 19 508 Eur apmokestins 20 proc. GPM (3 901,6 Eur)
 - Iš viso – 30 975,4 Eur
- Jei akcijos įgytos santuokoje, tai kiekvienas sutuoktinis deklaruos atskirai po 100 000 Eur ir apmokestins, taikant 15 proc. GPM tarifą ir bendra GPM suma bus 30 000 Eur, t.y. 975,4 Eur mažiau.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Pajamų mokesčio mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Pajamų pripažinimas
- 1. Pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.
- 2. Pajamų, išskyrus pozityviasias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentas:
 - 1) kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos. Jeigu pajamos gautos užsienio valstybėje, faktiškai gautomis pajamomis laikoma visa pajamų suma, neatsižvelgiant į toje valstybėje nuo tų pajamų išskaičiuotą ir (arba) sumokėtą pajamų ar jam tapatų mokesčio sumą, arba
 - 2) kai bet kokia forma išmokamos išmokos, jei pagal šį įstatymą privalo išskaičiuoti pajamų mokesť nuo gyventojo pajamų nustatyta mokesť išskaičiuojančiam asmeniui.
- 3. Mokestinio laikotarpio **pozityviųjų pajamų gavimo momentu** laikoma paskutinė kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinio laikotarpio diena. Jeigu kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinis laikotarpis nenustatomas, laikoma, kad kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Pajamos, gautos vieneto likvidavimo atveju
- 1. Vieneto likvidavimo atveju laikoma, kad gyventojas (vieneto dalyvis) parduoda turimas akcijas (dalis, pajus).
- 2. Jeigu likviduojant vienetą jo dalyviui perleidžiamas turtas, pajamomis laikoma turto, kuris vieneto dalyviui perleidžiamas vieneto likvidavimo atveju, tikroji rinkos kaina to turto nuosavybės teisės perleidimo vieneto dalyviui diena.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Pozityviosios pajamos
- 1. Pozityviosios pajamos yra apmokestinamos pagal šio straipsnio nuostatas, jeigu:
 - 1) kontroliuojamasis užsienio vienetas yra įregistruotas ar kitaip organizuotas tikslinėje teritorijoje arba
 - 2) kontroliuojamojo užsienio vieneto pasyviosios pajamos viršija 1/3 visų šio kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinio laikotarpio pajamų ir
 - 3) kontroliuojamojo užsienio vieneto faktinis pelno mokestis, apskaičiuotas nuo šio kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamų pagal toje užsienio valstybėje taikomas pelno mokesčio ar jam tapatų mokesčio taisykles, yra mažesnis negu 50 procentų faktinio pelno mokesčio, kuris būtų apskaičiuotas nuo šio kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamų pagal Pelnų mokesčio įstatymo nuostatas. Taikant šį punktą, neatsižvelgiama į kontroliuojamojo užsienio vieneto per nuolatinę buveinę kitoje užsienio valstybėje uždirbtas pajamas, kurios nėra apmokestinamos užsienio valstybėje, kurioje įregistruotas ar kitaip organizuotas kontroliuojamasis užsienio vienetas. Taikant šį punktą, į pozityviasias pajamas įtraukiamos tik kontroliuojamojo užsienio vieneto pasyviosios pajamos.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Sandorių arba ūkinių operacijų vertės koregavimas ir pajamų ar išmokų apibūdinimas iš naujo
- Gyventojai, šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuodami apmokestinamąsias pajamas, pajamomis iš bet kokio sandorio arba bet kokios ūkinės operacijos turi pripažinti sumą, atitinkančią tokio sandorio arba tokios ūkinės operacijos tikrąją rinkos kainą, o leidžiamais atskaitymais arba ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais turi pripažinti bet kokio sandorio arba bet kokios ūkinės operacijos sąnaudų sumą, atitinkančią tokio sandorio arba tokios ūkinės operacijos tikrąją rinkos kainą.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Neapmokestinamosios pajamos (17 straipsnis)
- paveldėjimo būdu gautos pajamos, kurios yra mokesčio objektas pagal Lietuvos Respublikos paveldimo turto mokesť reglamentuojančius teisės aktus; dovanojimo būdu gautos pajamos iš sutuoktinių, vaikų (jvaikių), tėvų (itėvių), brolių, seserų, vaikaitių ir senelių; taip pat iš kitų gyventojų dovanojimo būdu per mokestinį laikotarpį gautų pajamų suma (vertė), neviršijanti 2 500 eurų;

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMAS

- Uždaroji akcinė bendrovė;
- Mažoji bendrija;
- Personalinė įmonė;
- Dovanojimas, paveldėjimas.

2013-01-13 LRV NUTARIMAS NR. 24

- Paveldimo turto apmokestinamoji vertė apskaičiuojama pagal paveldimo turto vertę.
- 3. Lietuvos Respublikoje paveldimo turto vertė yra:
 - 3.1. nekilnojamojo daikto, išskyrus laivus ir orlaivius, kuriems nustatyta privaloma teisinė registracija, – gyventojų pasirinkimu:
 - 3.1.1. valstybės įmonės Registrų centro nustatyta šio turto vidutinė rinkos vertė;
 - 3.1.2. arba vertė, nustatyta atlikus nekilnojamojo turto individualų vertinimą.
 - 3.2. vertybinių popierių, įtrauktų į prekybos reguliuojamoje rinkoje, – jų vidutinė rinkos kaina;
 - 3.3. vertybinių popierių, neįtrauktų į prekybos reguliuojamoje rinkoje, – gyventojų pasirinkimu:
 - 3.3.1. jų nominali vertė, o kai nominalios vertės nėra, – jų buhalterinė vertė;
 - 3.3.2. arba vertė, kurią nustato turto vertintojas;

2003-01-29 LRV NUTARIMAS NR. 133

- Turto, įgyto dovanojimo būdu, įsigijimo kaina laikoma ta turto vertė, kuria šis turtas dovanojimo momentu būtų įvertintas paveldimo ar dovanojimo turto mokesčiui apskaičiuoti (jeigu šis turtas yra minėtojo mokesčio bazė) arba kuri apdovanojimo momentu būtų laikoma apdovanojimo asmens pajamomis (jeigu šis turtas yra fizinių asmenų pajamų (gyventojų pajamų) mokesčio bazė).

VMI KOMENTARAS

- Akcijų įsigijimo dokumentai, kuriuos pripažįsta VMI
- Testamentas ar rentos sutartis
- Plusai ir minusai

PELNO MOKESTIS

- **Turto perkėlimas** – operacija, kai vieneto turtas, naudojamas vieneto Lietuvos Respublikoje vykdomai veiklai, perkeliamas į užsienio valstybę ir pradedamas naudoti užsienio valstybėje vykdomai veiklai.

PELNO MOKESTIS

- Apskaičiuojant pelno mokestį, neatsižvelgiama į darinį ar kelis darinius, kurių nustatymo pagrindinis tikslas arba vienas iš pagrindinių tikslų – gauti mokestinės naudos, ir todėl jie laikomi apsimestiniais, atsižvelgus į visus susijusius faktus ir aplinkybes. Darinys gali apimti daugiau negu vieną etapą ar dalį. Darinys arba keli dariniai laikomi apsimestiniais, jeigu jie nebuvo nustatyti dėl svarių komercinių priežasčių, atspindinčių ekonominę realybę.

PELNO MOKESTIS

- Neapmokestinamosios pajamos
- turto vertės padidėjimo pajamos už vieneto, kuris įregistruotas ar kitaip organizuotas EEE valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, ir kuris yra pelno mokesčio arba jam tapatus mokesčio mokėtojas, akcijų perleidimą kitam vienetai arba fiziniam asmeniui, jei akcijas perleidžiantis vienetas ne trumpiau kaip 2 metus be pertraukų turėjo daugiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių šio vieneto akcijų arba jei akcijos buvo perleistos šio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nurodytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais, ne trumpiau kaip 3 metus be pertraukų turėjo daugiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių šio vieneto akcijų. Ši lengvata netaikoma tuo atveju, kai turtas perkeliamas, taip pat tuo atveju, kai akcijas perleidžiantis vienetas jas perleidžia šias akcijas išleidusiam vienetai. Į šiame punkte nustatytus terminus dėl akcijų turėjimo neatsižvelgiama tais atvejais, kai akcijos perleidžiamos dėl teisės aktų reikalavimų. Šiame punkte vartojama sąvoka „akcija“ apima ir turimas teises į rizikos ir privataus kapitalo subjektų paskirstytinojo pelno dalį;

PELNO MOKESTIS

- Turto įsigijimo kaina
- 1. Turto įsigijimo kaina – išlaidos, patirtos įsigyjant turtą, įskaitant sumokėtus komisinius atlyginimus bei mokesčius (rinkliavas), išskyrus Pridėtinės vertės mokestį, susijusius su šio turto įsigijimu.
- 2. Už prekes ir paslaugas įsigyto turto įsigijimo kaina – atitinkama suma, įtraukta į vieneto pajamas, gautas už šias prekes ir paslaugas, ir išlaidos, patirtos įsigyjant turtą, įskaitant sumokėtus komisinius atlyginimus bei mokesčius (rinkliavas), susijusius su šio turto įsigijimu.
- 3. Jei turtas mainomas į kitą turtą, naujai įsigyto turto įsigijimo kaina yra išmainyto turto įsigijimo kaina. Jei išmainyto turto įsigijimo kainos negalima nustatyti, tai naujai įsigyto turto įsigijimo kaina yra šio turto tikroji rinkos kaina.
- 4. Jei vieneto akcijas (dalis, pajus) jo dalyvis (dalininkas, pajininkas) apmoka turtu, to turto įsigijimo kaina vienetai yra ta pati, už kurią šį turtą įsigijo dalyvis (dalininkas, pajininkas). Ši vieneto turto įsigijimo kaina gali būti didinama akcininko (dalininko, pajininko) turto vertės padidėjimo pajamų, uždirbtų iš tokio šio turto perleidimo ir įtrauktų į akcininko (dalininko, pajininko) pajamas, kurios buvo apmokestintos, suma.
- 5. Tais atvejais, kai vertybiniai popieriai mainomi į kitą turtą, šio turto įsigijimo kaina yra šių vertybinių popierių tikroji rinkos kaina turto įsigijimo momentu.

PELNO MOKESTIS

- Dividendai ir paskirstytasis pelnas
- Mažinant vieneto įstatinį kapitalą, vieneto dalyviams išmokamos lėšos ar jų dalis, tenkančios įstatinio kapitalo, sudaryto ne iš vieneto dalyvių įnašų, sumažinimo daliai, laikomos dividendais ir apmokestinamos šio įstatymo 33 ir 34 straipsniuose nustatyta tvarka. Mažinant vieneto įstatinį kapitalą, laikoma, kad pirma vieneto dalyviams išmokama ta įstatinio kapitalo dalis, kuri buvo sudaryta ne iš vieneto dalyvių įnašų, o didinant įstatinį kapitalą iš vieneto lėšų. Dėl įstatinio kapitalo dalies, sudarytos ne iš vieneto dalyvių įnašų, sumažinimo anuliuotų akcijų įsigijimo kainos ir šioje dalyje nurodytų išmokamų lėšų sumos teigiamą skirtumą vieneto dalyvis gali priskirti nuostoliams dėl vertybinių popierių perleidimo.

PELNO MOKESTIS

- Lietuvos vieneto gaunami dividendai iš Lietuvos vietų, kuriuose dividendus gaunantis Lietuvos vienetas ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų, įskaitant dividendų paskirstymo momentą, valdo ne mažiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių akcijų (dalių, pajų), **pelno mokesčiu neapmokestinami** ir neįtraukiami į juos gaunančio vieneto pajamas.

PELNO MOKESTIS

- Šio skyriaus 34 straipsnio 2 dalies, 35 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos dėl dividendų neapmokestinimo netaikomos dariniui ar keliems dariniams, jeigu jų nustatymo pagrindinis tikslas arba vienas iš pagrindinių tikslų buvo gauti mokesstinės naudos, kuri prieštarauja 2011 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyvos 2011/96/ES dėl bendrosios mokesčių sistemos, taikomos įvairių valstybių narių patronuojančioms ir dukterinėms bendrovėms, dalykui ar tikslui, ir todėl jie yra apsimestiniai atsižvelgus į visus susijusius faktus ir aplinkybes. Darinys gali apimti daugiau negu vieną etapą ar dalį. Darinys arba keli dariniai laikomi apsimestiniais tiek, kiek jie nebuvo nustatyti dėl svarių komercinių priežasčių, atspindinčių ekonominę realybę.

PVM

- Finansinės paslaugos
- 1. PVM neapmokestinamas paskolų teikimas, tarpininkavimo paslaugos dėl paskolos suteikimo, taip pat suteiktos paskolos priežiūra, jeigu ją vykdo tą paskolą suteikęs apmokestinamasis asmuo.
- 5. PVM neapmokestinami sandoriai dėl vertybinių popierių, išvestinių finansinių priemonių, taip pat tarpininkavimo nurodytuose sandoriuose ir kitos tiesiogiai su nurodytais sandoriais susijusios paslaugos (emisijos organizavimas, vykdymas, registravimas ir kt.).

PVM

- 9 straipsnis. Tam tikriems sandoriams taikomos specialios taisyklės
- 1. Jeigu apmokestinamasis asmuo savo vykdomą ekonominę veiklą (ar jos dalį) kaip kompleksą (t. y. įsigytų ir naudotų šioje veikloje nuosavybės teisės objektų, taip pat kitų su ta veikla susijusių turtinių bei neturtinių teisių, skolų ir kitokių pareigų visumą) perduoda, įskaitant atvejus, kai veikla (ar jos dalis) kaip kompleksas perduodama kaip juridinio asmens dalyvio turtinis įnašas, kitam apmokestinamajam asmeniui, tęsiančiam perduodamą veiklą, toks veiklos (ar jos dalies) perdavimas šiame Įstatyme nelaikomas nei prekių tiekimu, nei paslaugų teikimu.

Mantas Agentas,

“UAB “Mantinga“ family business exclusivity and management takeover experience”:

Mantinga

MANTINGA:
ŠEIMOS VERSLO IŠSKIRTINUMAI
bei VALDYMO PERĖMIMO
PATIRTIS

MANTINGA
Generalinis Direktorius

Viena svarbiausių ŠEIMOS VERSLO
apibrėžimo dedamųjų – verslo perdavimas
iš kartos į kartą. Pirmuosius perdavimus
pradedame stebėti ir Lietuvoje.

Lietuvoje vengiama
ŠEIMOS VERSLO
„ETIKETĖS“?

- Šeimos įmonės asocijuojasi su smulkiais verslais
- Išaugę lietuviški šeimos verslai dažnai kratosi šio pavadinimo ir renkasi tapti koncernais, holdingais
- Vakarų Europoje situacija priešinga – šeimos verslai yra VIENI DIDŽIAUSIŲ EKONOMINIŲ JĖGŲ
- Šia kryptimi pradeda žengti ir Lietuva

ŠEIMOS VERSLO
IŠSKIRTINUMAI
bei **PRIVALUMAI**

- Gilesnės, ilgalaikės vertybės
- **PRIMAMI** ilgalaikėje perspektyvoje **naudingesni** iš pirmo žvilgsnio nepatogūs sprendimai
- Svarbūs sprendimai gali būti priimami greičiau
- Šiltesnis emocinis ryšys su darbuotojais ir bendruomene, valstybe
- **Asmeninė** reputacija glaudžiau susieta su verslo reputacija

Šeimos verslo TRŪKUMAI

- Stiprus emocinis ryšys, prisirišimas gali padėti pamatų prastiesiems sprendimams
- Vidiniai šeimos konfliktai gali turėti tiesioginę neigiamą įtaką verslui
- Esamo vadovo nenorėjimas ar negebėjimas perduoti verslą, atsitraukti
- Perimti verslą gali tam nepasiruošusi karta

Laikas klausimams

2021 m. Agentų šeima pasirašė šeimos konstituciją

Nerius Jasinavičius,
„Determining the competitiveness of companies and developing strategies”:

Įmonių konkurencingumo nustatymas ir plėtros strategijų kūrimas verslo perdavimo kontekste

Nerius Jasinavičius

Temos

- Įmonės vertės apibrėžimas
- Įmonės ilgalaikio konkurencingumo kūrimas
- Įmonės kultūra ir įvaizdis

Susipažinkime

- UAB "Lietpak" vykdomasis direktorius
- 23 metų vadovavimo patirtis finansų, gamybos, projektų valdymo srityse
- 17 metų patirtis konsultuojant „unikalius“ klientus
- „Nuo amato prie verslo“ autorius
- in Nerius.J

AmVer.lt knyga

Verslo tikslas

Uždirbti pinigų dabar ir ateityje

Verslo tikslo pasiekimo būtinos sąlygos

- Patenkinti darbuotojai
- Patenkinta aplinka
 - Klientai
 - Tiekėjai
 - Visuomenė

Kas nulemia verslo sėkmę

Investuoto kapitalo grąža

$$ROI = \frac{T - OE}{I}$$

Įmonės vertė

- Verslo (į)vertinimas – bendrinis įmonės (ar jos dalies) vertės nustatymo procesas. Verslo vertinimas daromas dėl įvairių priežasčių – verslo pardavimas, partnerystės sudarymas, mokestinės aplinkybės ir netgi skyrybos. Yra daug verslo vertės nustatymo metodų.
- Bet realybėje
- Įmonės vertė – pinigų suma, kurią Pirkėjas pasiruošęs sumokėti už įmonę (ar jos dalį).

Vertės nustatymo metodai

- Rinkos kapitalizacija – paskaičiuojama padauginant akcijos kainą iš visų įmonės išleistų akcijų kainos
- Pajamų daugiklio metodas – įmonės generuojamos pajamos per tam tikrą periodą padauginamos iš „daugiklio“, kuris priklauso nuo verslo srities bei ekonominių aplinkybių.
- Uždarbio multiplikatoriaus (P/E ratio) Metodas – per tam tikrą periodą sugeneruoto pelno dydį padauginamas iš multiplikatoriaus.
- Diskontuotų pinigų srauto (DCF) Metodas – prognozuojamų ateities piniginių srautų esama vertė naudojama nustatyti verslo vertę.
- Būhalterinė vertė – verslo savininkų nuosavybės balansinė vertė (iš finansinės apskaitos dokumentų).
- Likvidacinė vertė – pinigų likutis, kuris liktų pardavus visą turtą ir įvykdžius visus finansinius įsipareigojimus.

Smulkaus ir vidutinio verslo vertės stulpai

- Grynas pelnas arba EBITDA
- Finansinis stabilumas ir Augimas (Pardavimų ir Pelno)
- Kompanijos nepriklausomumas

Įmonės paruošimas pardavimui ar perdavimui

- Finansinis skaidrumas
 - Apskaita
 - Asmeninių išlaidų ir turto atskyrimas
- Įmonės nepriklausomybė
 - Nepriklausomybė nuo savininko dalyvavimo
 - Aiški sprendimų priėmimo tvarka (governance)
 - Nepriklausomybė nuo kitų faktorių (vieno kliento, kelių darbuotojų, vieno tiekėjo)

Kas yra konkurencingas verslas ?

„konkurencija“
kilusi iš lotyniško žodžio *concurrentia* < *concurro* – bėgu drauge

Konkurencingas – bėgantis greičiau už kitus

Konkurencingas verslas generuoja daugiau tikslo vienetų (lyginant su kitais)

Konkurencinis pranašumas

Sėkmingo verslo būtinos sąlygos

- Įgauti konkurencinį pranašumą
- Išlaikyti konkurencinį pranašumą
- Sugebėti pasinaudoti konkurenciniu pranašumu

Ilgalaikis konkurencinis pranašumas

Sugebėjimas **patenkinti** klientų (pakankamai didelėje rinkoje) **reikšmingą poreikį** žymiai **geriau** nei konkurentai

Konkurencinio pranašumo pavyzdžiai

- Kaštų struktūra
- Patikimumas / efektyvumas (Operational excellence)
- Technologinis / patentai
- Prekės ženklas
- Fokusas į nišinę rinką
- Vertės pasiūlymas

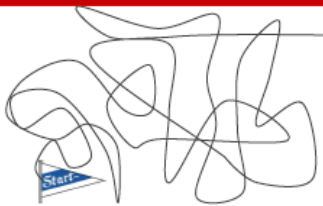
Strategija

- kryptis, veiksmų kursas į ateitį
- pageidaujamos ateities vaizdas bei efektyvūs jos pasiekimo būdai
- Metodai ir priemonės reikalingi patenkinti būtinas sąlygas siekiant sistemos pagrindinio tikslo

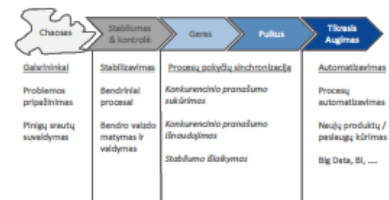
(Ne)apibrėžtumo problema

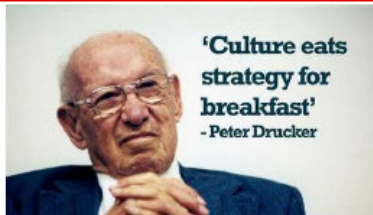
Tipinis vaizdelis

Įmonės brandos etapai ir strateginiai veiksmai

Įmonės kultūra

Kultūra – tai kaip organizacijos „daro dalykus“

Įmonės kultūra

Vertybės ir elgsena, sukuriantys išskirtinę socialinę ir psichologinę organizacijos aplinką:

1. Kaip įmonė „daro verslą“, kaip elgiasi su darbuotojais, klientais, aplinka ir visuomene,
2. Kiek laisvės suteikta sprendimų priėmimui, naujų idėjų įgyvendinimui ir asmeninei saviraiškai,
3. Kaip „valdžia“ (įgaliojimai) paskirstyti ir kaip juda informacija per hierarchinę struktūrą
4. Kiek darbuotojai „įsitraukę“ ir kiek jiems svarbūs organizacijos tikslai.

Kultūrinis atitikimas

Organizacinės kultūros pavyzdys

[illegible]

Klausimai ?

www.AmVer.It
www.AmVerKlubas.lt
www.TOC.lt

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

Annex 4 CERTIFICATE of the “Transfer Day”

Annex 5 FEEDBACK FORM of the “Transfer Day”

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

Grįžtamasis ryšys po "Verslo perdavimo dienos"

Jūsų grįžtamasis ryšys po informacinio renginio-seminaro „Verslo perdavimo diena“:

pauliuscenkaite@gmail.com (nebendrinama) [Perjungti paskyrą](#)

*Privaloma

Ar renginys Jums buvo naudingas? *

☐ Taip

☐ Ne

Ar sužinojote apie verslo perdavimą kažką naujo? *

☐ Taip

☐ Ne

Kokios informacijos Jums trūko?

Jūsų atsakymas

Kiti savanoriški komentarai:

Jūsų atsakymas

Informacinį renginį organizuoja:

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETO
ŠVIETIMO
AKADEMIJA

Informacinis renginys organizuojamas pagal tarptautinį Interreg V B Baltijos jūros regiono programos projektą „Inovatyvūs verslo perdavimai Baltijos jūros regione+“ (INBETS+). Daugiau informacijos: <https://inbets.eu/inbets-plus/>

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

INBETS BSR

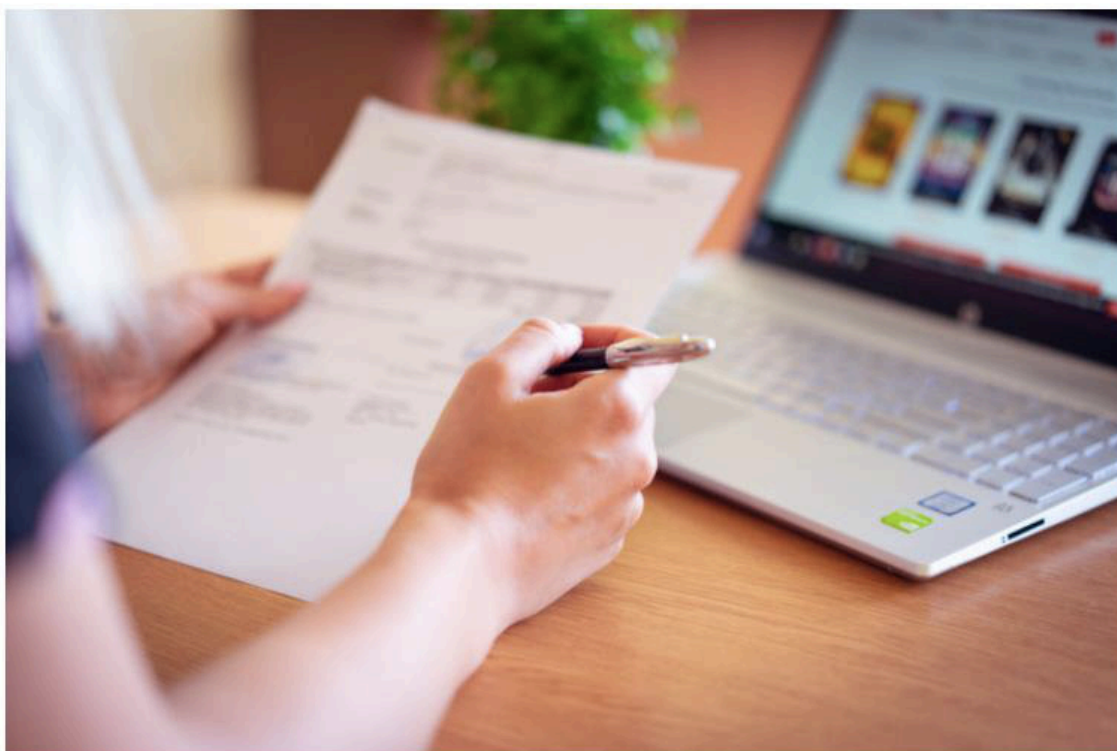
Annex 6

DISSEMINATION of the “Transfer Day”

Renginys-seminaras „Verslo perdavimo diena“

2021 Spalio 28

2021 m. lapkričio 10 d. (trečiadienį) Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademija organizuoja informacinį renginį-seminarą „Verslo perdavimo diena“, skirtą visų pirma, smulkių ir vidutinių įmonių atstovams, taip pat visiems kitiems, kuriems profesinėje veikloje yra svarbūs verslumo ugdymo, verslo pokyčių valdymo,

svietimas.vdu.lt/renginiai/renginys-seminaras-verslo-perdavimo-diena/

	Apie mus	Struktūra	Studentams ir stojantiesiems	Mokslas ir doktorantūra	Kontaktai	vdu.lt
--	----------	-----------	------------------------------	-------------------------	-----------	--------

racionalaus verslo savininkų pasikeitimo / paveldėjimo, verslo tęstinumo užtikrinimo ir kiti verslo perdavimo aspektai.

Renginio dalyviams bus išduodami pažymėjimai, patvirtinantys atitinkamų verslo ir vadybos kompetencijų tobulinimą.

Seminaro metu bus pristatyta verslo perdavimui / perėmimui aktuali teorinė, teisinė ir praktinė informacija, aptartos šių procesų valdymui naudingos priemonės ir įrankiai bei diskutuosime su žinomais profesionalių pranešimų lektorais.

Informacinis renginys organizuojamas nuotoliniu būdu ir vyks „Zoom“ platformoje. Renginio nuoroda bus atsiųsta kiekvienam dalyviui asmeniškai po sėkmingos registracijos į jo nurodytą elektroninį paštą registracijos formoje.

Detali renginio programa:

Pradžia	Pabaiga	Trukmė	Turinys	Pranešėjas (-a)
10:00	10:15	15 min.	Verslo perdavimo tarptautinis kontekstas: Interreg V B Baltijos jūros regiono programos smulkaus ir vidutinio verslo perdavimo projektai INBETS ir INBETS+	Prof. Vytas Navickas, Vytauto Didžiojo universiteto projekto partnerio dalies vadovas
10:15	10:30	15 min.	Verslo perdavimo / perėmimo priemonės	Gintarė Pauliukevičienė, Vytauto Didžiojo universiteto projektų partnerio dalies koordinatore

svietimas.vdu.lt/renginiai/renginys-seminaras-verslo-perdavimo-diena/

	Apie mus	Struktūra	Studentams ir stojantiejiems	Mokslas ir doktorantūra	Kontaktai	vdu.lt
10:30	10:45	15 min.	Verslo perdavimas: kur slypi esmė?	Inga Juozapavičienė, VŠĮ „Versli Lietuva“ Verslumo departamento direktorė		
10:45	11:15	30 min.	Šeimos verslas ir jo perdavimas Lietuvoje: ko mūsų šalis gali pasimokyti iš kitų valstybių?	Povilas Bacevičius, VŠĮ „Lietuvos inovacijų centras“ konsultantas		
11:15	11:30	15 min.	UAB „Mantinga“ šeimos verslo išskirtinumai bei valdymo perėmimo patirtis	Mantas Agentas, UAB „Mantinga“ vadovas, savininkas		
11:30	11:45	15 min.	UAB „Litamilk“ verslo perdavimo / perėmimo sėkmės istorija	Kotryna Uleckaitė, UAB „Litamilk“ vadovė, savininkė		
11:45	12:00	15 min.	Pertrauka			
12:00	13:00	60 min.	Finansinis verslo perdavimo optimizavimas	Artūras Kapitanovas, apskaitos įmonės UAB „Mokesčių ekspertų biuras“ vadovas-auditorius		
13:00	14:00	60 min.	Įmonių konkurencingumo nustatymas ir strategijų kūrimas	Nerius Jasinavičius, verslo konsultacijų įmonės UAB „TOC sprendimai“ vadovas-konsultantas		

Registracija.

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

svietimas.vdu.lt/renginiai/renginys-seminaras-verslo-perdavimo-diena/

	Apie mus	Struktūra	Studentams ir stojantiesiems	Mokslas ir doktorantūra	Kontaktai	vdu.lt
--	----------	-----------	------------------------------	-------------------------	-----------	--------

Registracija.

Kontaktai pasiteiravimui: gintare.pauliukeviciene@gmail.com

Informacinis renginys organizuojamas pagal tarptautinį Interreg V B Baltijos jūros regiono programos projektą „Inovatyvūs verslo perdavimai Baltijos jūros regione+“ (INBETS+).

<https://inbets.eu/inbets-plus/>

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETO
ŠVIETIMO
AKADEMIJA

Patinka 0

Bendrinti

Share

Tweet

Vytauto Didžiojo universitetas, K. Donelaičio g. 58, 44248, Kaunas © 2021

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

facebook.com/events/954280225436935/?acontext=%7B"event_action_history"%3A[%7B"extra_d...

kite sistemoje „Facebook“

niai

iai

i

reate New Event

Events Žr. viską

m. gruodžio 6 d., pirmadienis,

jory Porter & Kaunas City
phony Orchestra (JAV,...

Gediminas ir dar 3 draugai

as

Verslo perdavimo diena

Renginys-seminaras (nuotoliniu būdu)
Lapkričio 10 d., trečiadienį, 10 val.

10

2021 M. LAPKRIČIO 10 D., TREČIADIENIS, 10:00–14:00

Renginys-seminaras „Verslo perdavimo diena“

Internetinis renginys

Apie Diskusija

Išsami informacija

- 4 val.
- 1 žm. atsakė
- Jvykio rengėjas: VDU Švietimo akademija
- Viešas renginys · Visi (įskaitant „Facebook“ nenaudojančius žmones)

2021 m. lapkričio 10 d. (trečiadienį) Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademija organizuoja informacinį renginį-seminarą „Verslo perdavimo diena“, skirtą, visų pirma, smulki... [Žr. daugiau](#)

Iniciatyvos Internetinis

Guests

Žr. viską

0	1
Dalyvavo	SUSIDOMĖJO

Populiariu tarp draugų

RYTOJ 20:00

Golden Parazyth - Empatijos - Naujo albumo pristatymas

Kablys + Kultūra

Kristina susidomėjo

Informaciniame renginyje-seminare „Verslo perdavimo diena“ – žinomi lektoriai ir verslo atstovai dalinosi savo patirtimi

	Apie mus	Struktūra	Studentams ir stojantiesiems	Mokslas ir doktorantūra	Kontaktai
--	----------	-----------	------------------------------	-------------------------	-----------

Š. m. lapkričio 10 d. įvyko nuotolinis informacinis renginys-seminaras „Verslo perdavimo diena“, skirtas smulkių ir vidutinių įmonių atstovams bei visiems kitiems, kuriems profesinėje veikloje yra svarbūs verslumo ugdymo, verslo pokyčių valdymo, racionalaus verslo savininkų pasikeitimo / paveldėjimo, verslo tęstinumo užtikrinimo ir kiti verslo perdavimo aspektai. Renginyje dalyvavo 49 žmonės: 12 verslo atstovų, 12 studentų, 13 pedagogų, Prekybos, pramonės ir amatų rūmų, Užimtumo tarnybos atstovai, visuomenininkai, laisvai samdomi darbuotojai ir kiti.

Seminaro metu buvo pristatytas verslo perdavimo tarptautinis kontekstas – Interreg V B Baltijos jūros regiono programos smulkaus ir vidutinio verslo perdavimo projektai *INBETS* ir *INBETS+* bei šių projektų įgyvendinimo metu sukurtos verslo perdavimo / perėmimo pagalbinės priemonės (pranešėjai – Vytauto Didžiojo universiteto projekto partnerio dalies vadovas prof. Vytas Navickas ir projektų partnerio dalies koordinatore Gintarė Pauliukevičienė), verslo perdavimui / perėmimui aktuali teorinė, teisinė ir praktinė informacija, aptartos šių procesų valdymui naudingos priemonės ir įrankiai bei diskutuojama su žinomais lektoriais ir verslo atstovais: Inga Juozapavičienė, VŠĮ „Versli Lietuva“ Verslumo departamento direktorė skaitė pranešimą tema „Verslo perdavimas: kur slypi esmė?“, Povilas Bacevičius, VŠĮ „Lietuvos inovacijų centras“ konsultantas skaitė pranešimą „Šeimos verslas ir jo perdavimas Lietuvoje: ko mūsų šalis gali pasimokyti iš kitų valstybių?“, Artūras Kapitanovas, apskaitos įmonės UAB „Mokesčių ekspertų biuras“ vadovas-auditorius skaitė pranešimą „Finansinis verslo perdavimo optimizavimas“, Nerius Jasinavičius, verslo konsultacijų įmonės UAB „TOC sprendimai“ vadovas-konsultantas skaitė pranešimą „Įmonių konkurencingumo nustatymas ir strategijų kūrimas“.

Renginio dalyviai taip pat turėjo galimybę išgirsti šeimos verslo perdavimo istorijas bei užduoti klausimus UAB „Litamilk“ vadovei ir savininkei Kotrynai Uleckaitei bei UAB „Mantinga“ vadovui ir savininkui Mantui Agentui.

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

Formacinis renginys buvo organizuojamas pagal tarptautinį Interreg V B Baltijos jūros regiono programos projektą „Inovatyvūs verslo perdavimai Baltijos jūros regione+“ (INBETS+).

Vytauto Didžiojo universitetas, K. Donelaičio g. 58, 44248, Kaunas © 2021